

תקן חשבונאות מספר 9

דוחות כספיים של מוסדות להשכלה גבוהה

דצמבר 2011

תקן חשבונאות מספר 9
דוחות כספיים של מוסדות להשכלה גבוהה

דצמבר 2011

תוכן עניינים

א-ה	מבוא
1	דוחות כספיים של מוסדות להשכלה גבוהה
2-3	הוראות מעבר
3	רכוש קבוע
4	מועד תחילה
5	שינויים בתקני חשבונאות אחרים

תקן חשבוונאות מספר 9

דוחות כספיים של מוסדות להשכלה גבוהה

דצמבר 2011

© כל הזכויות שמורות למוסד הישראלי לתקינה בחשבוונאות. אין להעתיק, לשכפל, לתרגם, להציג, לפרסם, להפיץ, להוציא לאור או לעשות שימוש מסחרי כלשהו בפרסום זה או בחלק ממנו, בכל דרך שהיא ובכל אמצעי מכני, אלקטרוני או אחר, ללא ההסכמה מפורשת בכתב ומראש מאת המוסד הישראלי לתקינה בחשבוונאות.

מבוא

א. גילוי דעת 69 בדבר כללי חשבוונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים פורסם על ידי לשכת רואי חשבון בישראל בחודש מרס 1997. בחודש דצמבר 1999, פורסם תקן חשבוונאות מספר 5 שמטרתו לתקן מספר סעיפים בגילוי דעת מספר 69 ולהבהיר את אופן יישומם בנסיבות השונות. כנספח לתקן חשבוונאות מספר 5, צורף נוסח משולב של גילוי דעת מספר 69 ותקן חשבוונאות מספר 5 (להלן, הנוסח המשולב).

ב. בסעיף 104 לגילוי דעת 69 (סעיף 64 לנוסח המשולב) נקבע כי גילוי הדעת לא יחול על דוחות כספיים של:

- (1) יחידה שלטונית.
- (2) מוסד החייב בדיווח על פי הנחיות הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה, לגבי כל פעילויותיו או חלקן (להלן: 'מוסד להשכלה גבוהה').
- (3) מוסד החייב בדיווח בהתאם לתקנות ביטוח בריאות (פיקוח ובקרה פיננסיים על קופות החולים), התשנ"ו - 1995.

ג. בחודש אוגוסט 2007 קיבלה ממשלת ישראל החלטה כדלקמן:
"להנחות את הוועדה לתכנון ותקצוב (להלן - ות"ת) להורות למוסדות להשכלה גבוהה ולמכללות האקדמיות, כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח - 1958, שהמדינה משתתפת בתקציביהם, לפרסם דוחות כספיים מבוקרים ולערוך אותם בהתאם לכללי חשבוונאות מקובלים החל משנת הלימודים התשס"ח. במידת הצורך, תפנה ות"ת למוסד הישראלי לתקינה בחשבוונאות על מנת להבהיר את כללי החשבוונאות החלים על המוסדות האמורים."

ד. בחודש נובמבר 2009 בעקבות החלטת הממשלה, פירסמה ות"ת הנחיות בדבר כללי חשבוונאות ודיווח כספי על ידי מוסדות להשכלה גבוהה. הנחיות אלה מתבססות על גילוי דעת מספר 69 שפורסם על ידי לשכת רואי חשבון בישראל ועל תקן חשבוונאות מספר 5 שפורסם על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבוונאות, אולם סוטות מהם בנושאים משמעותיים. ההנחיות של ות"ת בנושא פנסייה תקציבית קובעות כי אין לכלול בדוחות הכספיים של המוסדות להשכלה גבוהה התחייבות בגין סעיפים אלה, אלא לכלול את הסכומים בביאורים לדוחות הכספיים וזאת עד להשגת הסדר כולל למימון המחויבות האקטוארית עם הממשלה. כמו כן, ההנחיות של ות"ת מבצעות הבחנה בין רכוש קבוע המשמש

לפעילות הוראה ומחקר, מינהל ושירות לסטודנטים לבין רכוש קבוע שאינו משמש למטרות אלה. לגבי רכוש קבוע המשמש לפעילות הוראה ומחקר, מינהל ושירות לסטודנטים מאפשרות ההנחיות לכל מוסד להשכלה גבוהה להחליט אם להציג קרקע ומבנים לפי עלות בניכוי פחת שנצבר או להציגם בערך סמלי. כמו כן, מאפשרות ההנחיות לכל מוסד להשכלה גבוהה לבחור אם להציג ציוד, ריהוט וכלי רכב בעלות בניכוי פחת שנצבר או לזקוף את העלות כהוצאה בדוח על הפעילויות. הנחיות אלה סותרות כללי חשבונאות מקובלים ואף פוגעות בהשוואתיות בין המוסדות השונים להשכלה גבוהה.

ה. לאור האמור לעיל, הגיעה הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות למסקנה כי יש להחיל את גילוי דעת מספר 69 ואת תקן חשבונאות מספר 5 גם על מוסדות להשכלה גבוהה.

תקן חשבונאות מספר 9 דוחות כספיים של מוסדות להשכלה גבוהה

דוחות כספיים של מוסדות להשכלה גבוהה

1. הדוחות הכספיים של מוסדות להשכלה גבוהה יערכו בהתאם לגילוי דעת מספר 69 כללי חשבונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים ותקן חשבונאות מספר 5 תיקונים והבהרות לגילוי דעת מספר 69 בדבר כללי חשבונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים.

הוראות מעבר

2. סעיפים 105 ו-106 לגילוי דעת מספר 69 (סעיפים 65 ו-66 לנוסח המשולב) לא יחולו על מוסדות להשכלה גבוהה. כל השינויים כתוצאה מיישום תקן זה על ידי מוסדות להשכלה גבוהה יטופלו בדרך של יישום למפרע, למעט האמור בסעיף 107 לגילוי דעת מספר 69 (סעיף 67 לנוסח המשולב) כפי שתוקן על ידי סעיף 3 להלן. ההשפעה של יישום למפרע למועד תחילת תקופת ההשוואה המוקדמת ביותר תיזקף לנכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה.

רכוש קבוע

3. במקום המועד הנקוב בסעיף 107(א)3. לגילוי דעת מספר 69, כפי שתוקן בסעיף 12.א. לתקן חשבונאות מספר 5 (סעיף 67(א)3) לנוסח המשולב, יבוא "1 באוקטובר, 2014 או המועד בו התקן מיושם לראשונה".

מועד תחילה

4. תקן זה יחול על דוחות כספיים של מוסדות להשכלה גבוהה לתקופות המתחילות ביום 1 באוקטובר 2014. הוועדה המקצועית מעודדת יישום מוקדם של התקן.

שינויים בתקני חשבונאות אחרים

5. סעיף 104(2) לגילוי דעת מספר 69 (סעיף 64(2) לנוסח המשולב) בטל החל מיום תחילתו של תקן זה.

הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

חברי הוועדה

רו"ח דב ספיר - יו"ר הוועדה

רו"ח חיים אסיאג
פרופסור אריה גנס, רו"ח
רו"ח אבי זיגלמן
רו"ח רונן מנשס
רו"ח משה פרץ
פרופסור אפרים צדקה

צוות מקצועי

רו"ח שרון מימון צדיק

יועץ מקצועי לוועדה

רו"ח שאול טבח

משתתפים קבועים

רו"ח דוד גולדברג
רו"ח אודי גרינברג
רו"ח דורון דבי
רו"ח אבי דויטשמן
רו"ח עומר זיו
רו"ח (עו"ד) עדי טל
רו"ח אדיר ענבר
רו"ח אשר פליסינג
רו"ח יזהר קנה